

ВИСНОВОК

творчого керівника, заслуженого працівника культури України, доцента,
в. о. професора кафедри хорового диригування Національної музичної
академії України імені П. І. Чайковського
ВЕЛИЧКО НЕЛІ АНАТОЛІЇВНИ

та наукового консультанта, заслуженого діяча мистецтв України,
члена-кореспондента НАМ України, доктора філософії, професора,
ректора Національної музичної академії України
імені П. І. Чайковського
ТИМОШЕНКА МАКСИМА ОЛЕГОВИЧА

про творчий мистецький проєкт та його наукове обґрунтування
аспірантки творчої аспірантури кафедри хорового диригування
Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського
МІНІНОЇ ОЛЕНИ АНАТОЛІЇВНИ

на тему:

**«ХОРОВА ТВОРЧИСТЬ КОМПОЗИТОРІВ ЕСТОНІЇ
КІНЦЯ ХХ — ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТЬ, ЯК ФЕНОМЕН
ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ХОРОВОЇ ТРАДИЦІЇ»**

поданий до захисту на здобуття
освітньо-творчого ступеня доктора мистецтва
за спеціальністю 025 «Музичне мистецтво»
(галузь знань 02 «Культура і мистецтво»)

У процесі роботи над творчим мистецьким проєктом «Хорова творчість композиторів Естонії кінця ХХ — початку ХХІ століть, як феномен європейської хорової традиції» на здобуття освітньо-творчого ступеня доктора мистецтва за спеціальністю 025 «Музичне мистецтво» аспірантка Олена Анатоліївна Мініна продемонструвала себе як активна, обдарована і творчо сформована особистість. У її діяльності безпосередньо проявляється глибокий інтелект, емпатія, самодисципліна, талант менеджерки, прагнення до творчих експериментів і безпосереднє вирішення складних задач. За час підготовки проєкту аспірантка продемонструвала наполегливу і відповідальну працю, з прагненням досягти найкращих результатів. Високий рівень фахової підготовки, диригентська майстерність, організаторські здібності дали О. Мініній змогу підготувати і втілити наукову і виконавську сторони проєкту, присвяченого дуже нестандартній, і — одночасно — актуальній темі.

Завдяки цим якостям, Олена Мініна свого часу працювала хормейстером у хоровій капелі «Орея» (м. Житомир, 2014-2015 р.). Олена Мініна — засновниця та керівниця молодіжного хору Спасо-Преображенського собору м. Житомир (2015-2018 р.); У 2019 році вона створила дитячий хор «Teens Spirit» (у складі хору – учні старших класів та випускники ДМШ №10 м.Киева) з яким до сьогодні презентує цікаві й оригінальні програми української та зарубіжної хорової музики. У межах підготовки концертної частини творчого проєкту, О.Мініною було створено хор «Esto Vox», що вчоргове продемонструвало її менеджерські таланти. А лише кілька тижнів тому, 31 липня 2024 року, Олена Мініна, з власним дитячим хором «Teens Spirit», здобули два перших місця «Лауреати I премії» на престижному міжнародному хоровому конкурсі «Sole Dell' Adriatico 2024» у республіці Сан-Маріно, Італія.

Вибір тематики творчого мистецького проєкту О. Мініної продиктований її виконавськими пріоритетами, серед яких — прагнення до пошуку й відкриття українським виконавцям і слухачам раніше невідомих творів. Також тематика зумовлена актуальністю порушених проблем крос-культурних зв'язків з історично близькою до нас нацією, яка особливо проявляється на тлі сьогоденних подій. Тож у науковому обґрунтуванні творчого проєкту обрано і відповідний об'єкт дослідження: хорова культура Естонії як цілісний феномен. Завдяки власному диригентському і виконавському досвіду, належній науковій підготовці, авторка вперше, в українському музикознавстві, розглянула сучасну хорову культуру Естонії як цілісний феномен, що охоплює в собі низку складових: від історичних витоків, фольклорної генези, — до становлення професійного виконавства і розвитку фестивального руху і, як наслідок, пріоретизацію з боку композиторської школи у бік жанрів хорової музики. Новаторські пошуки, наполегливість, зацікавленість темою стали основою, на якій аспіранткою О. Мініною було збудовано цілісну концепцію, що докладно розкриває значення хорової культури Естонії як феномену і надбання світової академічної музики.

Дослідницька складова творчого мистецького проєкту О. Мініної відповідає всім вимогам до науково-творчої роботи такого жанру. Наукова праця містить анотації українською та англійською мовами, вступ, два розділи, висновки і список використаних джерел (102 позиції). Загальний обсяг наукового обґрунтування становить 5,5 авторських аркушів (118 сторінок), з них основного тексту — 3 авторські аркуші (61 сторінка).

У вступі сформульовано об'єкт, предмет, мету та завдання дослідження, обґрунтовано актуальність і новизну проблематики.

У першому розділі розглянуто основні, пов'язані з темою питання, зокрема рівень досліджуваності теми у англomовному музикознавстві, а також — охарактеризовано основні віхи історичного розвитку естонської хорової культури з чотирьох аспектів: фольклорні витoki, становлення, професійних хорів, жанрово-стильові пріоритети композиторів і розвиток фестивального руху.

У другому розділі увагу зосереджено на жанрово-стильовому аналізі низки хорових мініатюр, авторства Т. Тулева, П. Уусберга і В. Торміса, а також систематизовано їх згідно образно-стильових пріоритетів і визначено їхню роль в контексті загальних тенденцій хорової музики кінця ХХ — початку ХХІ століть.

У висновках узагальнено результати дослідження.

Наукове обґрунтування творчого проекту виконано на високому професійному рівні. За змістом воно є завершеною кваліфікаційною науковою працею. Авторка дотрималась всіх чинних вимог щодо її оформлення, визначила і обґрунтувала актуальність, окреслила ступінь розробки проблеми, розкрила об'єкт і предмет дослідження, визначила його наукову новизну і практичне значення, виконала усі завдання і досягла мети наукового обґрунтування мистецького проекту.

Здійснена Оленою Мініною наукова і виконавська робота має практичну цінність. Результати і наведений у науковому обґрунтуванні фактаж може використовуватися як лекційний матеріал, з таких дисциплін як історія світової музики ХХ століття, історія мистецтва, історія хорового мистецтва, аналіз музичних творів. Здійснена наукова розвідка може використовуватись як база для подальших пошуків у царині естонської (і ширше балтійської) хорової музики, а також у диригентській діяльності для підготовки інтерпретацій до концертного виступу. Наукове обґрунтування доповнюється методичною розробкою спеціального курсу за темою мистецького проекту — «Хорова музика Естонії: історичний і жанровий аспекти». Усі запропоновані матеріали мають як дидактичну, так і практичну цінність.

У межах підготовки творчого проекту, 11 березня 2024 року, у концертному залі ім. академіка О. С. Тимошенка, відбувся концерт-іспит з камерним хором «Esto Vox», програма якого містила в собі камерні хорові твори Т. Тулева, В. Торміса і П. Уусберга. Автор проекту: аспірантка творчої аспірантури, лауреатка всеукраїнських та міжнародних конкурсів, художня керівниця дитячого хору «Teens Spirit» Олена Мініна.

Аспірантка творчої аспірантури О. Мініна у повному обсязі виконала індивідуальний навчальний план щодо творчої, наукової та освітньої

складових освітньо-творчої програми за спеціальністю 025 «Музичне мистецтво».

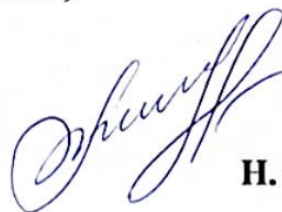
У межах наукової діяльності аспіранткою, у виданнях України та Польщі, були опубліковані дві наукові статті за проблематикою проєкту: Творчість і виконавська практика Пярта Уусберга у дзеркалі розвитку естонської хорової культури початку ХХІ століття. KELM (Knowledge. Education. Law, Management). Випуск №6 (58). 2023. сс. 27-36; Сакральне начало у хоровій творчості Тойво Тулева. Актуальні питання гуманітарних наук: зб. статей. Вип. 73. Т. 3. Дрогобич, 2024. С. 43-49. DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/73-3-6>

Апробація результатів наукової складової творчого мистецького проєкту відбулася на п'яти міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях, таких як: міжнародний науковий форум «Музикознавчий універсум молодих «Україна і світ: вектори музичної комунікації» (м. Львів, 1 березня, 2023 р., тема доповіді: «Хорова традиція Естонії як виконавський та стильовий феномен: постановка проблеми»); XVII міжнародна молодіжна науково-практична онлайн-конференція «Fresh Science (м. Київ, 23-24 березня 2023 р., тема доповіді: «Творчість Тойво Тулева в аспекті становлення та розвитку жанрів хорової музики Естонії початку ХХІ століття»); всеукраїнська науково-практична конференція «Музична освіта та виконавство: традиції, сучасні доміанти, інноваційний розвиток» (м. Ніжин, 16 травня 2023 р.; тема доповіді: «Виконавсько-інтерпретаційний вимір сучасної хорової мініатюри Естонії у дзеркалі пошуків «нової сакральності» (на матеріалі «Kugie», «Miserere» і «Sicut cervus» Пярта Уусберга); II міжнародна науково-практична конференція «Феноменологічна парадигма хорового та вокального мистецтва» (м. Ніжин, 19-20 березня 2024 р., тема доповіді: «Сакральне начало в сучасній хоровій музиці Естонії»); XXIII міжнародна науково-практична конференція «Молоді музикознавці» (м. Київ, 29-31 березня, 2024 р.; тема доповіді: «Хорова культура Естонії: традиції та сучасність»).

Отже, враховуючи зазначені актуальність, наукову новизну, практичну цінність і перспективність теми, вважаємо, що науково-дослідницька і творча складові мистецького проєкту «Хорова творчість композиторів Естонії кінця ХХ — початку ХХІ століть, як феномен європейської хорової традиції» Олени Анатоліївни Мініної виконані на високому професійному рівні. Творчий мистецький проєкт Олени Анатоліївни Мініної відповідає вимогам МОН України та може бути рекомендованим до захисту в спеціалізованій разовій раді на присудження ступеня доктора мистецтва за спеціальністю 025 «Музичне мистецтво».

Творчий керівник

Заслужений працівник культури України,
доцент, в. о. професора кафедри
хорового диригування
Національної музичної академії
України імені П. І. Чайковського

Н. А. Величко

Науковий консультант

Заслужений діяч мистецтв України,
член-кореспондент НАМ України,
доктор філософії,
ректор Національної музичної академії
України імені П. І. Чайковського, професор

М. О. Тимошенко

Н. А. Величко
Підпис *М. О. Тимошенко*
Засвідчую: начальник загального відділу
Національної музичної академії
України імені П. І. Чайковського *М. О. Тимошенко*